



پاسخ صدیقه طاهره(س) به شبهه مادیین / مصحف فاطمه چگونه جمع آوری شد

در بخشی از خطبه فدکیه حضرت زهرا(س) مباحثی مانند عقائد و معارف دین بیان شده است که در این بخش حضرت به دو شبهه که از سوی بعضی مادیین درباره معرفت به حضرت حق مطرح شده پاسخ دادند.

در بخشی از خطبه فدکیه حضرت زهرا(س) مباحثی مانند عقائد و معارف دین بیان شده است که در این بخش حضرت به دو شبهه که از سوی بعضی مادیین درباره معرفت به حضرت حق مطرح شده پاسخ دادند.

به گزارش خبرگزاری مهر، به مناسبت سالروز ولادت حضرت زهرا(س) گفتارهایی از دروس اخلاق آیت الله جوادی آملی درباره آن حضرت از نظر می گذرد؛

پاسخ صدیقه طاهره (س) به شبهه مادیین

حضرت صدیقه طاهره سلام الله علیها خطبه‌ای به نام فدکیه دارند که دارای دو بخش است؛ بخشی به عنوان خطبه و بخشی به عنوان خطابه که مربوط به استرداد فدک می‌باشد که البته این بخش استرداد فدک هم محتوای فراوان قرآنی دارد اما در بخشی از این خطبه مباحثی مانند عقائد و معارف دین بیان شده است که در این بخش حضرت به دو شبهه که از سوی بعضی مادیین درباره معرفت به حضرت حق مطرح شده پاسخ دادند که عیناً همین جواب ۲۵ سال بعد در بیان حضرت علی(علیه السلام) در نهج‌البلاغه هم مطرح شده است.

مرحوم کلینی در جلد اول کافی، شبهه مادیین را مطرح می‌کند و آن شبهه این است که خدا جهان را از چه چیزی آفرید؟ یا «من شیء» آفرید یا «من لا شیء»، اگر خدای سبحان جهان را از یک سلسله موادّ ازلی خلق کرد پس آن ماده‌ها ازلی است و نیازمندی به خالق نیست، اگر «من لا شیء» خلق کرد «لا شیء» که عدم است نمی‌تواند ماده برای چیزی باشد که خدا از عدم، عالم آفریده باشد پس اگر «من شیء» باشد لازمه‌اش ازلیّت ماده است و بی‌نیازی از مبدأ، اگر «من لا شیء» باشد که این محال است چون «لا شیء» نمی‌تواند ماده باشد، انسان نمی‌تواند از عدم چیزی را به بار بیاورد و این شیء هم خالی از دو نقیض نیست هر دو نقیض، محذور دارد پس معاذ الله خلقتی در کار نیست!

حضرت زهرا(سلام الله علیها) در خطبه فدکیه به این شبهه پاسخ می‌دهند، و می‌فرمایند: اینکه گفتید اگر خدا جهان را «من شیء» خلق کرده باشد لازمه‌اش ازلیّت ماده است، این مطلب درست است، خدا جهان را «من شیء» خلق نکرد، اما اینکه گفتید اگر «من شیء» خلق نکرد «من لا شیء» خلق کرد که این محال است، این شبهه و اشکال از شماست چون نقیض «من شیء»، «من لا شیء» نیست، نقیض «من شیء»، «لا من شیء» است چون «نقیض کلّ رفعه أو مرفوع» نقیض کلّ شیء رفعه، نقیض من ألف، من لا ألف نیست «لا من ألف» است این خطبه نورانی صدیقه کبرا به این شبهه پاسخ داد و فرمود: «خلق الأشياء لا من شیء» نه «من لا شیء» این «لا من شیء» یعنی چیزی در عالم نبود و خدا «بدیع السماوات و الأرض» است نوآور است. خداوند ماده را از چیزی خلق نکرد «لا من شیء» خلق کرد نه «من لا شیء»؛ زیرا نقیض موجب محصله، موجب معدوله نیست، سالبه محصله است، نقیض «من شیء»، «من لا شیء» نیست این «من لا شیء» موجب معدوله است نقیض «من شیء»، «لا من شیء» است.

شبهه دومی که حضرت در خطبه فدکیه پاسخ دادند این است که بالأخره ماده یک صورتی می‌خواهد، یک نقشه‌ای می‌خواهد، خدای سبحان این نقشه را از چه کسی و از چه چیزی گرفته است؟ حضرت فرمود این طور نیست که خدا الگو و نقشه را از جای دیگر گرفته باشد، هم ماده نوظهور است و هم صورت نوظهور است، خداست که ماده‌آفرین است، خداست که صورتگر است و بدیع است.

قرآن اصل پیدایش نظام هستی را، به خوبی بیان کرده؛ در جریان خلقت انسان فرمود «من انسان و نظام هستی را با سلامت کامل خلق کردم و مجموعه آسمان و زمین همه به حق خلق شده‌اند، اگر در درون این فطرت چیز ناحقی ریخته شود این فطرت حق ساخته، آن موضوع و علم ناحق را که با فطرت ناسازگار است نمی‌پذیرد و پس می‌زند مانند دستگاه گوارش بدن که سالم خلق شده‌اند و غذای مسموم را نمی‌پذیرند».

نظام هستی، ظلم، دروغ و تهمت را نمی‌پذیرد؛ هر کسی ساختار حرکتی او با زمین و آسمان و فطرت مخالف باشد اثری از او در ساختار هستی نمی‌ماند چون نظام آفرینش، باطل را قبول نمی‌کند.

انسان هر عملی را انجام دهد اگر با فطرت او مغایرت داشته باشد در روز قیامت نه تنها نام عمل نوشته می شود بلکه خود عمل را هم می بیند؛ اهل بیت(ع) و قرآن و دین و همه ارزش های الهی برای تطهیر انسان آمده و همه این موارد به منزله طب است.

حضرت در بخش دوم به بیان خطابه پرداخته و فرموده است، ای مردم امنیت و امانت را مدیون پدرم و پسر عمم علی(علیه السلام) هستید، پدرم امنیت داخلی را با وحدت و امنیت خارجی را با سیاست و جنگ نظامی برطرف کرد. قدر این امنیت، امانت و وحدت را بدانید بین خود اختلاف نکنید، اگر اختلاف کنید بدان شما بر شما مسلط می شوند. اگر پدرم پیامبر خاتم و پسر عمم هم علی مرتضی نبود، امنیت داخلی و خارجی زیر دست و پا له شده بود؛ اگر مواظب نباشید و در بین خود اختلاف کنید، اختلاف از دورن رخنه می کند و وحدت اسلامی را از بین می برد، همچنانکه این اتفاق در دوران فرزندان انبیاء الهی یعقوب زاده و ابراهیم زاده ها به وقوع پیوست و امپراطوری شرق و غرب بر آنها مسلط شدند.

حضرت زهرا(سلام الله علیها) درباره علما هم بیانی دارد که آن را از قرآن بیان کرده و فرموده «عالم دین آن است از مسئله خوف من النار و شوق الی الجنة بگذرد؛ کسی که از ترس انتقام و شوق رفتن به بهشت، خدا را عبادت می کند، آدم خوبی است و اهل نجات است؛ اما عالم دینی کسی است که از خوف من النار و وصال بهشت گذشته و به خدا رسیده و همواره خدا را حاضر و شاهد می بیند، احترام می کند و حرمت صاحب خانه را نگه می دارد و در حریم الهی رفتار ناشایست انجام نمی دهد؛ این خشیت بالاتر از خوف است».

مصحف فاطمه(س) چیست و چگونه جمع آوری شده است؟

مرحوم کلینی(رضوان الله علیه) در جلد اول کافی نقل می کند که بعد از رحلت وجود مبارک پیغمبر(ص) جبرئیل می آمد و آن معارف الهی را بیان و حوادث آینده را تشریح و بازگو می کرد. صدیقه کبری(سلام الله علیها) هم اینها را می شنید بعد به حضرت امیر(سلام الله علیه) املاء می کرد و علی بن ابی طالب(س) نیز آنها را یادداشت می کرد و در نهایت مصحف فاطمه(س) نام گرفت.

اگر خدا به حضرت ابراهیم(ع) یا برخی انبیای دیگر صحف داد به وجود مبارک صدیقه کبری(س) هم صحیفه عطا کرده است منتها این صحیفه شریعت نیست؛ ولی اخبار غیبی هست، علوم و معارف الهی هست و مانند آن. این واقعاً مقدور ما نیست که جبرئیل می آید یعنی چه؟! چگونه تنزل می کند؟ این چه وحی ای است که بر غیر نبی می آید! چه وحی ای است که بر غیر امام می آید! این چه وحی ای است که بر حجت خدا بر معصومه کبری می آید!